

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

IRJÁRTEREK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Évesre 10 kor. Vidékre 6
kor. Egyes szám ára 4 fillér

A bajai piac.

Sokféle visszaélést képes elszivelni a türelmes ember, de azt az istentelen áremelést, aminek a zombori fogyasztó közönség a termelők és árusítók részéről, ki van téve, csakugyan fölforrálja még a legjámborabb ember véréit is. A nyuzásnak is van határa s ehhez a határhoz itt immár elérkeztünk.

Összehasonlítottuk a székesfővárosi piaci és közforgalmi árait a bajaiakkal és megbotránkozással konstatálhatjuk, hogy az egész vonalon, de különösen az élelmi cikkek árára nézve, részint elértek, részint túlszárnyaltuk a fővárosi árakat. Pedig az élelmi cikkeket innét, a vidékről szállítják a fővárosba és az úgynevezett közvetítő kereskedelem öthat kéznek adja azokat át, amíg a fogyasztókhoz eljutnak s mindegyik közvetítő kiveszi belőlük a maga részét s mégis drágábban élünk mi itt, mint a fővárosi fogyasztó közönség.

Mi ennek az abszurd helyzetnek az oka? Egyfelől a termelők és árusítók szemérmetlen telhetetlensége, másfelől pedig a fogyasztók gyámoltalansága és élelmetlensége.

A drágaság fokozódása már évek óta tart. Igaz, hogy nemcsak itt, hanem az egész országban; de a bajai eladók egy lőféjjel mindig megelőzték az ország többi részének eladóit. Különösen az utóbbi időkben könnyen tehettek, mert a bajai piacon megjelentek és állandó kundsáftok lettek a vidéki vásárlók, akik nem sajnálják a pénzt és megvesznek mindent, úgy amint adják.

A vidékiek tehát valóságos árszabályozó szerepet visznek itt, a termelők, illetőleg eladók javára. De az ő vásárlásuk még sem akkora arányu, hogy képes lenne fölvenni az egész kínálatot. A készleteknek csak egy csekély részét viszik el s a bajai eladók többségének a nyakán maradna az áru, ha a hely-

beli fogyasztók nem volnának. Ám a helybeli fogyasztókra már egészen rákaptak az eladók. Hiszen tapasztalják, hogy a fokozatos áremelést szépen beveszik a fogyasztók. Amiért ma 8—10 fillért adnak, azt a jövő héten 12, a jövő hónapban 14 fillérért is megveszik; csak ne egyszerre, hanem fokozatosan történjenek a felszólások. A vevők sopánkodnak, zúgolódnak és talán káromkodnak is egy kicsit; de azért vásárolnak és fizetnek; anélkül, hogy gondolkodnának afelől, hogy másképp is lehetne mindez, csak akarni kellene; nem volna muszáj éppen megnyuztatni magukat, ha összetartás és erély volna bennük.

Az eddig elszenvedett drágítás azonban hagyján, még ezután jön a feketeleves. Itt van a háború s akár beleavatkozunk, akár nem, rettenetes hatását hamarosan érezni fogják a fogyasztók. Az élelmi cikkek ára az egész országban — endkívül föl fog szökkenni. el lehet tehát képzelni, hogy micsoda srófólast visznek majd véghez a bajai eladók, akik eddig is az élnél haladtak az élelmiszer drágításnak és a fogyasztók közönség kihatásánál. A drágasággal lépést fog tartani a hitelmegszorítás és a penzszűke. Az anyagilag mostoha viszonyok között élő tisztviselők, iparosok stb. nem igen segíthetnek majd magukon apró váltókkal, a rendes jövedelem pedig nem fedi a napi kiadásokat, elkövetkezik tehát az az idő, amikor az áremeléseket nem lesznek képesek elviselni a fogyasztók, amikor a háziasszonyok a rendelkezésükre álló pénzből nem tudják ellátni a konyhát és amikor pusztá sopánkodással nem lehet elintézni a drágaság kérdését.

A legfőbb ideje tehát, hogy a fogyasztók ne tőrjék tovább összetett kézzel a történeteket, hanem a szervezkedés és önszegély eszközeivel iparkodjanak védekezni, amennyire lehet. Itt van a tizenkettedik óra, hogy sietve megalakítsuk az élelmi cikkek nézve

a fogyasztási szövetkezetet, amely föltétlenül árszabályozó és mérséklő hatásal lesz a piacra, ahol a drágaság ugyanis minden körülmények között oly irtózatossá lesz, hogy a fogyasztók nagy többsége előreláthatólag inségbe jut.

Mi teljesítettük a kötelességünket: megkongattuk a haragot az utolsó órában. Magára vessen a fogyasztó közönség, ha nem iparkodik segíteni magán A közömbösség és az élelmetlenség kegyetlenül megbosszulja magát és a sopánkodás és jajgatás nem változtat a bajon.

Baja győzött.

Bajai Sp. E. Zombori Sp. E.
1:0 (1:0)

Emberek, újságolvasók, ha láttatok volna vasárnap este azt az örömet, ami megülte a szívünket, mikor a bajai fiúk győzelméről hallottunk, nohát ti is mindjárt goalt rugtatok volna a sötétben. Mert sötét este volt, mikor berobogott, avagy bekocogott a zombori vici és fölhasant a boldog fiúk ajkán a hip-hip.

Persze ezer kérdés nógatta őket: Ki rugta a győzelmet jelentő goalt, hogy helyezkedtetek, hogy dribliztetek, volt-e fault, hány 11-es, részrehajló volt-e a bíró, Zombor hogyan nyelte le a labdacsojt és ezermás...

Szépen, sorjában aztán megtudtuk mindent. Többi között azt is, hogy Zombor határozott fölényrel játszott, jobbmán mindig B. ja kapuja előtt táborozott, de Baja taktikája lefozta a vérmes zomboriakat. Baja az első féldő 20. perc körül megszerezte Bálint és Ripka szép lefutásával a vezető goalt, aztán pedig embereivel a védelemben ment, amelyet Zombor nem tudott áttörni.

A játék legnagyobb része így Zombor hasztalan, de azért rutinos, összjátékos erőlködésével telt el, ami — nagyon is értjük — borzasztóan fúrta az oldalukat. Sőt annyira bántotta őket a sikertelenség, hogy nagyfokú durvaságotól, a bíró becsméréletétől sem riadtak vissza. Pedig hát Marci-kits János olyan bíró, akire nemcsak Szabadka, de egész Délmagyarország büszke lehet. Először is különb játékos volt ő meg

Fischer Pál úri- és női divatárú üzletében az összes cikkek

(női és férfi fehérnemű, kalap, ernyő, nyakkendő, csipke, szallag, harisnya stb.)

költözködés miatt mélyen leszállított olesó áron vásárolhatók.

tavaly is, mint az egész zombori csapat, aztán meg a kis újjában több van az elméleti footballból, mint akárhány zombori jónásban, meg flótásban!

A bajai csapat győztes goalját Bálint rugta, aki a mezőny egyik kimagasló alakja volt. Szép dolgokat produkált a bajai csapatban Nagy kapus is. Három H-est és valami 10 kornert kivédett. Ez akármiilyen érző kebelnek is elég volna! Büszke lehet Nagy erre a vasárnapjára. Hasonlóan szép dolgokat, jó formát mutatott Nyíraty jobb szélső is. De ha névleg nem is említem őket mind, dolgozott, fáradozott ott minden ember.

Zombor papírforma szerint talán jobb csapat, jobban is játszottak, mégis elvesztették a matchet, mert így volt ez megírva a csillagokban. Baja először játszott vasárnap vidéken bajnokit és győzelemre vitte színeit. Öntsön beléjük ez a győzelem bizalmat — önmaguk iránt, serkentse őket a további ösztentartásra, buzgó tréningre, mert csak a gyakorlat teszi a mestert. Hip—hip—hurra!!!

Y.

A Schnetzer-cég 50 éves jubileuma.

Az emberi természet úgy van valahogy berendezve, hogy minden önállósítási törekvést szánakozó lekicsinyléssel kíséri; legyen az a magát önállósítani törekvő orvos, ügyvéd, iparos, vagy kereskedő, mindez teljesen egyre megy. Kezden csak egy fiatal orvos praxist valahol, bizonyos, hogy gunyos mosoly fogja kísérni a «erőse» vállalkozását, hogy «ugyan kit is fog gyógyítani a doktor úr; biztosan a nagymamáját, meg a mosónőjét, mert más aligha fogja rábízni az életét.» Az új ügyvéd helyzete kissé előnyösebb legfeljebb azt az únos-úntig elcsépelet szójátékot olvassák rá, hogy «ügyetlen», (t. i. hogy nincs még ügye) hogy «együgyű», (ha megkapja az első ügyet) hogy «ügyefogyotta», ha elveszti az első perét. No de próbáljon csak egy kereskedő boltot nyitni. «Hát ez mit akar itt?» «Na, itt hamar lesz végeladás.» szent, hogy ilyen és hasonló megjegyzések fogják fogadni a «vakmerő» szándékot. És a végeredmény mi? Az, hogy az orvos rövidebb-hosszabb idő alatt biztos existenciát terem magának, az ügyvéd pláne s a kereskedők közül is aránylag igen csekély egzisztencia pusztul el, még akkor is, ha az a kereskedő csekély tőkével nyitotta is meg az üzletét. S ha el is pusztul néhány, a bukást jobbra az illetők tehetetlenségében, hogy ne mondjam: éhhetetlenségében kell keresni, semmint a tisztességtelen konkurenciában, vagy a «javulni sohasem akaró» viszonyokban. Bizonyos, hogy Schnetzer Ferenc üvegkereskedő vállalkozását is szánakozó mosoly kísérte, amikor ez előtt éppen ötven esztendővel, ezer forint apai örökséggel a zsebében, arra méréselt gondolni, hogy a volt Michitsch-fer-

földszintes házban üveges boltot nyisson. És íme az eredmény, hogy a ma már jól megérdemelt nyugadalomba vonult Schnetzer bácsi egy ma is virágzó üzletnek vette meg az alapját. Talán nem lesz érdektelen, ha a bajai ipar és kereskedelem ezen érdemes munkássáról pár szóval elmondunk egyet s másit, hogyan alapította meg az üzletét ez előtt ötven évvel, milyenek voltak az akkori viszonyok.

Schnetzer Bécsből került Bajára, hol a ma is európai hírű L. C. Lobmayer-cégnek volt alkalmazottja. Hogy milyen előkelő pozícióföltöltött be ott is, bizonyítja az a körülmény, hogy a céget a londoni világiállításban Schnetzer Ferenc képviselte, mely az öreg úrnak ma is legkedvesebb emlékei közé tartozik.

Előtte fekszik az immár ötven esztendőes cég legelső pénztárkönyve, melyből megtudjuk, hogy az egész üzleti berendezése 99 forint 10 krajcárba került, továbbá, hogy az első két nap, vagyis 1862. október 11-én és 12-én összes üzleti bevétele 4 forint 32 krajcár volt, mely azonban ugyane hó 31-én már 19 forint 50 krajcárba szökött. Nem kevésbé érdekes azonban a kiadások rovata, ahol bizony fel kell, hogy söhánjton az ember, hogy micsoda olcsó világ is volt azelőtt. Így például, egy öl fa 5 forintba, «Schuhe für Katie» 75 krajcárba, míg a Lizi cipői 1 forint 20 krajcárba kerültek. Az adópré, annak dacára, hogy az osztrák beamter-világ járt, sokkal szerényebben működött, mint most, mert Schnetzer-cég összes évi adója nem volt több 6 forint 58 krajcárnál. Mint érdekes kuriózumot említem fel, hogy Schnetzer apai örökségét: ezer forintot egy ezres bankóban kapta ki s ezt az ezerforintot két hétig nem tudták sehoh sem felváltani...

Schnetzer az üzlete megalapításával körülbelül egyidejűleg családot is alapított, az idősebb fia, a fényes karriert befutott Ferenc, aki alezredesi rangot visel s a fiatalabbik, az üzlet jelenlegi tulajdonosa: Ernő, míg leányai: Etelka, Behavetz Antal zálogházi tisztviselő felesége és Juliska, kinevezett övönő. Schnetzer az üzletét 32 évben keresztül vezette féltő gondnal, amikor is azt fiának Ernőnek, az üzlet jelenlegi tulajdonosának adta át. Az ötven esztendőes jubileumot szűk családi körben tegnapelőtt ünnepelték meg, a családot azonban számosan keresték föl szerencsekívánataikkal s a sorok is avégből íródtak, hogy az elismerés adóját róják le egy félszázados tisztességes és becsületes munkának.

Tihamér.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. október 15.

A háború

minden borzalmaival tovább tart még, de a budapesti börzén már nyugodtab-

ban fogják föl a helyzetet. Az értékek általában emelkedtek 6 koronával.

Risztovánál folyik még a csata. A törökök mintegy 3000-en összeütköztek újból a szerb lakossággal. — Beránánál még folyik a csata. A Vránia mellett levő erősséget elfoglalták a törökök.

A montenegróiak 3600 törököt ejtettek fogságba, akiknek az élelmezése és ellátása már is súlyos gondot okoz a montenegrói hadvezetőségnek.

NAPIHIREK.

A gyermeknap eredménye.

Dr. Becássy Gyuláné urasszony a következő levelet intézte hozzánk:

Kedves Szerkesztő Ur!

Nagyon lekötelezve, ha a gyermeknapi gyűjtés eredményéről beszámolva, hálás köszönetem nyilvánítanám mindazon nemes szívű hölgyeknek, akik dacolva a csuf idővel, kegyesek voltak engem támogatni, segítségük nélkül nem lehetett volna ily szép összegre szert tenni, 633-08 koronát gyűjtöttünk.

Engedje meg kedves Szerkesztő ur, hogy gyermeknapunk iránt való jóindulatáért és szíves támogatásáért ezennel köszönetet mondjak, amellyel maradok Önt szívteliesen üdvözölve

Dr. Becássy Gyuláné.

Dr. Becássy Gyuláné urasszony kívánságának készséggel eleget teszünk és sorait nyilvánosságra hozva biztosíthatjuk, hogy a megadott összeg szolgálatában mindenkor rendelkezésére fog állani.

Hirtelen haláleset. Lapzártakor mely részvételt és megdöbbenést értesülünk, hogy Ertl József munkapárti elnököt és családját nagy csapás érte. Dóra nevű felnőtt leányuk a gázcsapott nyitva fejeztette, hirtelen eszméletét veszítette, mire észrevették már csak a beállott halálesetet lehetett megállapítani. Az egész városban a legnagyobb részvételt kellett az eset, a magunk részéről is mely részvétneknek adjunk kifejezést a bánatos családdal szemben.

Dr. Csányi Aurél október 16-án és 17-én este a Nemzeti Szállóban művészestélyt rendez az alábbi műsorral. Műsor szerdán: 1. Bevezetés: A pathositástól. 2. Lázalom. Szabó Jenő. 3. Chaos. Összevisszaságok humorosan egyesített egyvelege. 4. Pálfi Pattantyus Péter. 5. Őszi rózsák. Zala József. Scenirozottan előadja a symbolizált «Őszi rózsák» egy aggastyán. 6. Megöregszünk... és egyéb humoros történetek. 7. Öltözködés. Komikus imitáció, szöveg nélkül. 8. Tarka krónika. 9. Egy illusztrált magyar népdal 3 jelenetben. 10. Mesteri hangjátékok. Monodialog. Evos stb. Műsor szütörtökön: 1. A tragikum komikuma. 2. Legenda. Váradi Antal. 3. Angyalok és királyfi. A jövő század modern meséje. 4. Egy palóc falusi történet. 5. A gyilkos. Pakots József. Párisi mintúra scenirozottan előadott törvényszéki jelenet. 6. Élet epizódok. Humoros esetek sorozata. 7. Falatozás, tűzijáték stb. Komikus imitációk,

Az allandoan melegítő

„METEOR”

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-tökéletesebbek!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-kepeség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben! Eddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva. Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

szöveg nélkül. 8. Kis komédiák. 9. Vágo, mint pesti rendőr. Kuplé. 10. Mesteri hangjátékok. A barangoló. Disznóvásár stb. Belföldi díj nincsen. A díjazás utolagos.

Széchenyi Lászlók Amerikában gróf Széchenyi László gróf és neje Vanderbilt Gladis tudvalevőleg a napokban a Mantreánia gőzösön Amerikába érkeztek, hol Vanderbiltné fogadta őket. Vagy harminc láda podgyászt vittek magukkal, telve mindenféle ajándékkal, melyek drágábbnál drágábbak voltak. De az öreg Vanderbiltné a legjobban a hatodik lánának örült meg, mely szintültig tele volt Diadal kávé csomagokkal és mindegyikén a két elefánt védjegy volt. A Diadal kávé a legjobb pörkölt kávé keveréke, s mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Minden jobb fűszerkereskedésben kapható, azonban csak zárt csomagban és két elefánt védjeggyel szabad elfogadni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. VALENTIN EMIL.

Helyettes szerkesztő: FODOR KÁROLY.

Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legújabb szanatóriuma **sebészeti, urológiai és nőgyógyászati** osztályokkal

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati osztály** 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére **diagnostikus és gyógyító-felszereléssel.**

Mérsékelt árak. Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

Bajna a Nagy-utca végén, a gözmalom közelében egy 301 négyszögletes méteres

üres telek

folyó hó 27-én délután 2 órakor HAVELKA ILLÉS Damjanics-utca 18. szám alatti vendéglőjében önkönten árverésen el fog adatni. (Kikiáltási ár 900 korona.) Érdeklődők ugyanott felvilágosítást nyerhetnek.

A legnagyobb dicsőretet hallhatjuk

* mindenütt Fáy valódi szódai ásványpasztilláiról,
* kicsinyek és kevés helyen elférnek, de egyesítik magukban a híres szódai gyógyforrások vízének minden jó tulajdonságát. Kényelmesen szedhetők, sohasem mondanak csütörtököt, mert megszüntetik a légutak hurutját, az elnyálkásodást, köhögést és rekedtséget s végül: mindenütt o'csón kaphatók: 1 doboz ára csak 1 korona 25 fillér.

Egy stráf-kocsis eladó.

Rókus-utca 14. szám.

A Bajai Takarékpénztár bérházában

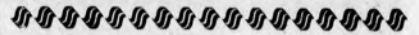
két kisebb esetleg egy nagyobb

lakás

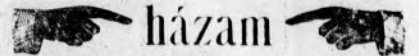
1912 november hó 1-re kiadó.

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank
bajai fiókintézete.

Hivatalos helyiségeinket saját Fő-utcai palotánkba (bejárat a park felőli részen) helyeztük át.

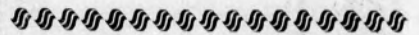
A Petőfi Sándor utca 11. számú

házam

négy szobás lakással, összes mellékhelyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**

Dr. VALENTIN EMIL.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

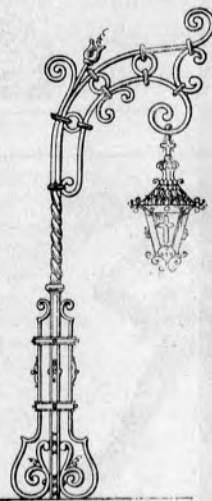
VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

SIRLÁMPÁK

diszes kivitelben kaphatók:

Köbling Kálmán

műlakatosnál

Baja, Budapesti-út 35. sz.

König Muki kereskedő mellett.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítések és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd- jeggyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kötő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése elfogadjatik.

Esténként KURINA SIMI hírneves cigányprímás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ.

Szíves pártfogást kér Szabó Tivadár tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!

Községi nyomtatvány-
raktár!

Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.

Kerti butor lakkok

Szalmakalap lakkok